

Goud zoeken, zo doe je dat!

De allereerste goudzoekers in Amerika wisten het al, goud zoeken met alleen een pan en een schep schiet niet op. En nog iets: goud zoeken in je eentje leverde maar weinig op. Goud zoeken was samenwerken.

Daarom zorgde iedereen die het goud zoeken serieus nam ervoor zo snel mogelijk aan een *rocker box* te komen en aan een paar vrienden. Een rocker box was een schudkist die snel was gemaakt van een paar planken en een stuk gaas van ijzerdraad.

Zo'n schudkist kon je alleen gebruiken door samen te werken. Terwijl de ene goudzoeker met zijn schep de

goudhoudende aarde op de zeef gooide, bewoog de tweede goudzoeker de zeef heen en weer, zodat het fijne zand in de wasgoot eronder belandde en de grotere kiezels achterbleven. De derde goudzoeker zorgde voor de aanvoer van water. Het mengsel van water en zand werd over ribbels naar het eind van de houten goot geleid. Op die manier konden drie goudzoekers samen veel meer grond verwerken dan drie goudzoekers met ieder een eigen pannetje.

In de loop van de jaren veranderde de rocker box van een primitieve houten schudkist in een geavanceerde spoelmachine. In de catalogus van Albert Fausels hardware store staan machines in allerlei soorten en maten. Voor professionals, maar ook voor enthousiaste amateurs.

Voor nog geen honderd euro koop je een *sluice box*, een plastic goot, voorzien van ribbels en gleuven die het goud

opvangen. Het is de kunst om deze goot zo in een beek neer te leggen dat er water doorheen stroomt.

Voor een bedrag van zevenhonderd euro is deze goot voorzien van een motortje en een pomp die het water aanvoert.

Met een beetje geluk stroomt het goud je goot binnen, en het geld je portemonnee. Als het eenmaal lukt om genoeg goud te vinden is het tijd om op te schalen. In de catalogus staan alle apparaten die daarbij kunnen helpen. Een spoelmachine, bijvoorbeeld, die is voorzien van een automatische schudkist en een ronddraaiende trommel die zand en kiezels van elkaar scheidt. Een eenvoudige machine is te koop vanaf zo'n dertigduizend euro.

Wil je het meteen groot aanpakken: er staan ook professionele installaties te koop aangeboden, maar daar moet je wel rond de vijf miljoen euro voor neertellen.

IN EEN LAND als Australië, waar water schaars is, wordt gebruikgemaakt van *dry blowers*. Deze machines zeven met blazers het goud uit het rode zand.

Australië is ook het land waar veel mensen de woestijn in gaan met metaaldetectors. Ze bewegen al wandelend de spoel van de detector over de grond. Fluit- en piepsignalen vertellen de goudzoeker dat er een voorwerp van metaal onder het zand ligt. Wat zal het zijn? Een oude spijker? Een bierblikje? Of een flinke nugget?

Een metaaldetector is te koop voor een bedrag van enkele honderden tot enkele duizenden euro's.

Zit je goud verstopt in gesteenten, dan heb je een *crusher* nodig, een apparaat waarmee je brokken steen kunt verpulveren.

Wie net als Albert Fausel goud wil zoeken in snelstromende beken en rivieren, heeft heel andere apparatuur nodig. Het begint met het kopen van een duikpak. Vervolgens een baggermachine met een sterke pomp die het zand van de rivierbodem opslurpt en door de drijvende wasgoot spoelt. Zoek dan een moeilijk bereikbare plek op, ergens in de bergen van Alaska. Huur een helikopter en laat je met al je apparatuur zakken in het ijskoude, kolkende water. Ergens onder al het grind en de rotsblokken ligt het goud voor het oprapen. Vooral in de *plunge pool*, de uitgesleten holte onder aan de waterval.

Voor het opstarten van een eigen bedrijf is heel wat meer nodig dan een paar pannen, zeven en een pikhouweel. Zoals het kopen van vergunningen om goud te mogen

delven. Alleen de kosten van dit papierwerk kunnen al in de miljoenen lopen. Dan moeten er apparaten worden aangeschaft zoals bulldozers, graafmachines, een spoelinstallatie, transportbanden en kiepwagens. Daar bovenop komen nog de salarissen voor het personeel. Sommige goudzoekers laten hun werknemers delen in de goudopbrengst. En tot slot moet er nog onderdak worden geregeld in de vorm van campers of caravans. Kortom, de kosten van zo'n gigantische onderneming lopen al snel op.

Hoe groot is de kans dat een gewoon Hollands stel op die manier een fortuin aan goud bij elkaar sprokkelt? Nou, Tony en Minnie Beets gingen je voor.

Fragment uit Arend van Dam, *Goud*, Van Holkema & Warendorf, 2024.

Dit fragment mag enkel gebruikt worden voor educatieve doeleinden en niet verder worden verspreid.